

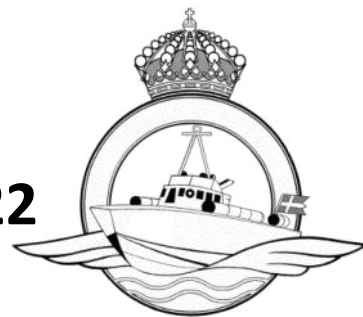

Verksamhetsberättelse 2023 Veteranflottiljen

VETERANFLOTTILJENS SAMMANSÄTTNING 2022

Ytattackdivision Ost

T121 Spica

R142 Ystad

T26

T28

T46

T56

Ytattackdivision Syd

R136 Västervik

T38

Minsvepardivision

M20

M21

M22

Vedettbåtsdivision

18 Sprängaren

V150 Jägaren

Motorbåtsdivision

Moses

Triton

Stridsbåt 127

Stridsbåt 102

FRB 700
Fast Rescue Boat

Trängfartygsdivision/ Ekipaget

A213 Nordanö

Patrullbåtsdivision Väst

P151 Hugin

Gålöbasen

- C Gålö
- Hamnkaptan

Gålö Radio (GåRa) Torpedbåtsgnistarna

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för Styrelse/Flottiljstab

Verksamhetsåret 2023

Styrelsen har under året haft 8 protokollförda möten. Verksamheten har flutit på bra på Gålö och samarbetet med Gålöbasens Båtklubb, FortV och Amfl har fungerat smidigt.

Många medlemmar utmärker sig med att lägga ned ett stort arbete på fartygen och på basen på Gålö. Under 2023 års årsmöte har sex personer, efter förslag från hederstecknets nämnd och beslut av styrelsen, tilldelas föreningens hederstecken för särskilt värdefulla insatser. Dessa är Dick Nilsson, Lars-Åke Klingstedt, Thomas Chevrell, Per-Olof Olofsson, Svante Roxström, och Åke Foghammar. De är förebilder för oss alla, låt oss än en gång tacka dem för deras stora insatser.

Vidare beslutade årsmötet att godkänna M 22 inträde i Veteranflottiljen.

Under året har styrelsen fått frågor om både flaggor för fartygen och standertar för privata båtar. Styrelsen har här beslutat att vi inte ska använda andra flaggor än tvärskurna så att vi inte på något sätt misstas vara annat än civila fartyg/båtar. Vad gäller standertar för privata båtar har vi tills vidare bedömt att sådana inte erfordras.

I Köping finns ett museum som heter Bil & Teknikhistoriska Sällskapet med stiftelsen Bertil Lindblads Samlingar. Bertil Lindblad var den som tillsammans med Curt Borgenstam stod för huvuddelen av arbetet med att få Isotta Fraschini motorerna att bli tillförlitliga i samband med utvecklandet av Motortorpedbåtarna. Stiftelsen Bertil Lindblads Samlingar disponerar värdefull dokumentation kring Mtb och deras motorer, vilket Veteranflottiljen nu fått överta för att nyttja och förvara på ett för framtiden säkert sätt.

Under året har flottiljen dessutom fått ett par förfrågningar från FMV om genomförande av viss provverksamhet. Det har vi genomfört med lämpliga fartyg. Mer om detta kan även läsas under resp. fartygs berättelse.

Styrelsen har tecknat ansvarsförsäkring för verksamheten på basområdet.

Vårt stora evenemang med fartygen, det som ger störst intäkter till vår gemensamma verksamhet är ju EDiP. I år hade vi ca 400 besökare. De fick förutom att se och provåka några av våra fartyg, även fin underhållning av Angasarballetten light som spelade på Pentagonplanen. Besökarna bidrog till att vi nu är bättre rustade att klara vårt arrende och övriga kostnader. Deltagarna var över lag mycket positiva och vi hade förutom våra egna resurser på Gålö besök av fantastiska modellbåtar. Det var både modeller av u-båtar och mtb som inspirerade våra besökare. Vidare genomfördes en mycket uppskattad demonstration av en flygmotor på slipplanen.

Gå gärna in och se vad som händer inom föreningen och på fartygen via vår hemsida, vår Facebookgrupp och på vår YouTubekanal. På dessa medier finns det mest aktuella presenterat allteftersom det händer.

Nu startar vi upp för ett nytt år och vi är säkra på att det skall bli ännu bättre än tidigare år med fler fartyg och fler aktiviteter.

Varmt välkomna till Gålö alla medlemmar.

Veteranflottiljen Verksamhetsberättelse för Gälöbasen Verksamhetsåret 2023

Arbeten med att hålla basen prydlig har rullat på i stort sett som tidigare år. Lite nytt har tillkommit; Ytterligare en container avsedd för Spica har placerats utmed pirovägen. Verkstadsvagn 605 har fyllts med en stor mängd "fädda" verktyg och maskiner.

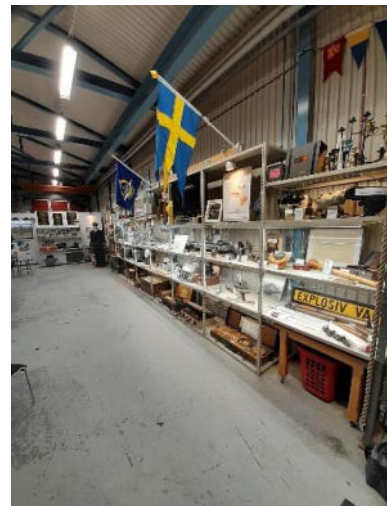
Det slitsamma arbetet med att röja sly och gräs låg länge på att-göra listan men så en dag hördes ljud från en röjsåg vid f.d. Underofficersvillan. Det visade sig vara två gubbar som med hög energi röjde på uppdrag av FortV. En försiktig fråga (lite svårt med språket då C Gälö inte talar eller förstår serbokroatiska) om de även kunde ta sig an slänten mellan Pirovägen och vattnet och lite till möttes av en motfråga om hur mycket vi ville ha röjt. Svaret blev, förstås, ända ner till vattnet. Att bjuda på fika hjälper!

Intensiven kräver kontinuerligt arbete för att hållas i presentabelt skick. Arbetsstyrkan begränsar sig till ett par gubbar med ibland någon enstaka förstärkning.

En "ny" hjullastare, Volvo BM L120B, ("Hjullan") har tillförts.

Vår gamla trotjänare "Hjulus" kommer att avvecklas under 2024. Sörjd och saknad av många

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för motortorpedbåten T26

Verksamhetsåret 2023

Den aktiva säsongen började lördagen den 4 mars med ett mycket välbesökt uppstartsmöte i Båsamässen tillsammans med våra vänner på T46, T56 och T28.

Varannan lördag under våren och in på sommaren var det arbetsdagar på Gålöbasen. I vanlig ordning rengöring och rostskyddsbehandling i kölen, arbeten i maskin, svabba däck och skrovsidor, med mera, med mera. Stordåd utfördes i vanlig ordning i T26 härliga gäng!

T26 besättning nåddes i slutet av juni av det sorgliga beskedet att Svante hastigt gått bort. Svante var en synnerligen trogen besättningsman på T26 och backade inte för någon uppgift. Glad och inspirerande person för alla på Gålöbasen genom åren. En stor förlust. Vid

Veteranflottiljens årsmöte i början av året erhöll Svante föreningens hederstecken.

Årets sjösättning skedde den 13 augusti med vatten under kölen kl. 1530. Problem med ett hjul på T26 vagn gjorde att det hela drog ut något på tiden. Provtur gjordes den 22 augusti i fint väder och plus 22 grader. Det var hela 18 personer i besättningen och losskastning kl. 1810. Provturen var till stor belåtenhet. T26 var nu redo för höstens körningar!

En Dag I Paradiset den 9 september var årets första körning med externa ombord. Vindstilla på morgonen, disigt, men solen försökte bryta igenom. Första turen var kl. 0915 från Norra hamnen. Bland gästerna vid denna tur fanns bland annat personer från Bertil Lindblads Stiftelse. En bensinläcka upptäcktes och lagades. Dagens 6 st turer gick i övrigt enligt plan. Klockan 1600 förtöjde åter T26 i Norra hamnen och återställdes efter dagens turer.

Bara några få dagar efter EDIP nåddes T26 besättning av ytterligare ett mycket tragiskt besked, att Ulf hastigt gått bort. Han var på EDIP och var då samma glada och trevliga Ulf. Han var nästan med från allra första början när T26 kom till Gålöbasen och bildade Föreningen Mtb-veteraner. Han var under många år ordförande i Stiftelsen T26 och under rekordmånga år fartygschef på T26. Även detta blev en stor förlust inom T26 besättning.

Lördagen 16 september var en molnig dag, plus 17 grader och sydlig vind 6-9 m/s. T26 körde ett gäng från Gålöbasen via Långbåling till Stabbo där T26 förtöjde. På öns utsida hölls en tyst minut för Svante och Ulf. Därefter gång via Järnholmssund tillbaka till basen.

Lördagen den 23 september var också en dag med plus 17 grader, men mindre moln och svagare vind än lördagen innan. Losskastning kl. 0910 och gång till Gruvbryggan på Utö där ett gäng embarkerade. Sedan en härlig tur via Järnholmssund, ut Tröjaleden, dvs fritt ut till havs. Väl ute till havs stängde T26 av alla motorer för några minuter och njöt av tystnaden, till dess att T26 la sig tvärs den sydliga sjön och gjorde att några gäster började må illa. Åter in Tröjaleden, Långbåling och gång till Årsta brygga där debarkering skedde. Gång på lågfartsmotorerna tillbaka till Gålöbasen, förtöjning kl. 1205.

Veteranflottiljen Verksamhetsberättelse för motortorpedbåten T26 Verksamhetsåret 2023

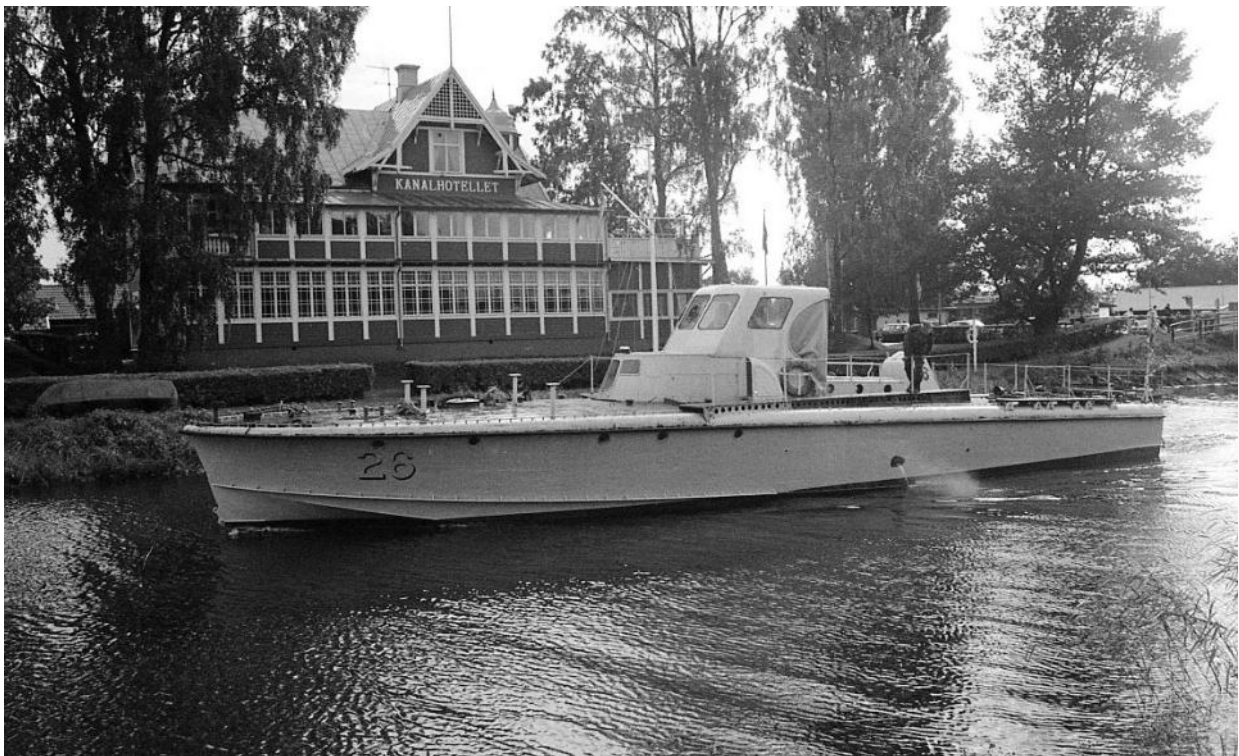
Fjärde lördagen i rad var det körning, alltså den 30 september. Denna dag halvklart, vind från väst, 7 m/s, i byarna en bit över 10 m/s. Blandat gäng ombord denna dag. Efter sedvanlig guidning på Gälöbasen och säkerhetsgenomgång kastade man loss kl. 1100 och även denna dag gång till Utö Gruvbrygga. God lunch på Utö värdshus intogs. Därefter en sväng, ut Järnholmssund, in Långbäling och förtöjning på basen kl. 1430.

Den 25 oktober var säsongen slut och T26 togs upp på land och en tid senare täcktes hon. Maskinarna fortsatte med arbeten inför vintern, till exempel tömma av system, göra rent oljefilter och det ska även under vintern bytas en magnet på styrbords huvudmotor. Under året har ett par personer fortsatt inskolning till fartygschef.

En tillbakablick

T26 lämnar Karlsborg 1985 med Lennart Segerström ombord

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för motortorpedbåten T28

Verksamhetsåret 2023

Den aktiva säsongen började, precis som för T26, lördagen den 4 mars med ett mycket välbesökt uppstartsmöte i Båsamässen tillsammans med vännerna på T26, T46 och T56.

Motortorpedbåtarna T26 och T28 ägs av samma stiftelse och gemensamma arbetsdagar på de båda motortorpedbåtarna har skett. Ungefär varannan lördag mellan mars och oktober har det arbetats på T26 och T28. Årets stora arbete har varit att återställa T28s motorbäddar som var delvis modifierade. Även bottenventiler har renoverats. Arbetet med att återställa två torpedtuber har fortskridit och även arbetet med nytt sudband. Maskinerna har fortsatt att renovera huvudmotor nummer 1 samt renovera marschmotorer. På maskinkappen har man tagit bort all färg och inför kommande säsong har man även tagit in offerter för att blåstra och måla skrovsidor och bryggghus.

Sakta, men säkert går renoveringen framåt.

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för T38

Verksamhetsåret 2023

ÅRSMÖTE

Årets årsmöte genomfördes den 23 mars på Marinmuseum. Vid mötet deltog 22 medlemmar.

Mötet inleddes av ordförande Peter med parentation för de fyra medlemmar som avlidit under 2022.

Till att leda årsmötesförhandlingarna, som genomfördes på 30 minuter, valdes sittande ordförande och sekreterare.

Vid genomgång av verksamhetsberättelsen för 2022 kunde konstateras att det under året inte blivit så mycket gångtid. Däremot har mycket tid ägnats åt underhåll. Bland annat har byte av en huvudmotor genomförts.

Den ekonomiska berättelsen visade däremot att kostnaderna för underhåll blivit större än tidigare år. Resultatet har blev dock ett litet plus. Ekonomin är trots detta god då föreningen har ett tillfredsställande eget kapital.

Antalet medlemmar har också ökat något jämfört med 2021. Därefter beviljades styrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2022. Budgeten för 2023 fastställdes och medlemsavgifterna för 2024 beslutades oförändrade.

Val av styrelseledamöter, vars mandattid utgick, resulterade i omval av Jens Lind, Arne Palm och Stefan Olovsson samt nyval av Peter Fredriksson som ersatte Sven-Åke Assarsson Söderbjörk. Vid val av revisorer omvaldes Fredrik Åkesson som ordinarie och Björn Lindmar som suppleant, samt nyval av Sven-Åke Assarsson Söderbjörk som ersätter Jörgen Persson. Sittande valberedning omvaldes för ytterligare ett verksamhetsår.

Under övriga frågor meddelade Jan Hagberg att Veteranflottiljens hederstecken, "för förtjänstfullt arbete i Veteranflottiljen", i år tilldelas två personer från T38. Dick Nilsson som tillhört besättningen sedan 2006, tillhört styrelsen på olika poster sedan 2010 och är sedan 2018 kassör. Dessutom Thomas Chevrell som tillhört T38 besättning sedan 2010 och sedan dess förtjänstfullt arbetat med underhåll i maskin och numera är biträdande maskintjänstchef. Förrre medlemmen Ingvar Stenmark överlämnade därefter till föreningen en modell av T47 som han själv byggt.

Efter en kort paus var det dags för årets föreläsning. Tidigare amiralen och marinchefen Jan Thörnqvist höll en intressant föreläsning om kriget mellan Ryssland i Ukraina under rubriken "Egna iakttagelser, tankar och slutsatser."

Därefter intogs en god middag i restaurang Skeppsgossen.

VERKSAMHET 2023

Under perioden september 2022 till juli 2023 genomfördes ca 1300 timmars underhåll. Bland annat ett motorbyte under hösten 2022. Babords huvudmotor byttes den 12 november ut mot en piggare Isotta. Bytet gick snabbt och smidigt.

Många timmar har ägnats åt reparation, lödning och byte av packningar på samtliga avgasrör till huvudmotorerna. Byte av plåtar på roder har också genomförts.

T38 sjösattes från Mtb-hallen den 20 maj. Efter fortsatta arbeten vid kaj gjordes en första provtur den 8 juli. Men då det var vissa problem med den nyinstallerade BB-motorn återvändes till Örlogshamnen för fortsatta kontroller och arbeten, och den 12 juli förflyttades fartyget till Marinmuseum. Den 26 juli gjordes en ny provtur inför kommande medlemsdag.

En visning för allmänheten vid Marinmuseum gjordes den 29 juli. Ca 200 personer besökte fartyget. Årets medlemsdag genomfördes planenligt lördagen den 5 augusti i samband med Karlskrona skärgårdsfest. Dagen bjöd på fint väder, växlande molnighet och svag vind. Fem åkturer genomfördes mellan kl 09.30 och 15.00 och det var 62 medlemmar (förutom besättning och funktionärer) som fick medfölja på en åktur. Vi fick också några nya medlemmar i samband med medlemsdagen.

Chefen för Sjöhistoriska museet i Stockholm, Mats Djurberg, var på besök och passade på att "inviga" vår K-märkningsskylt och höll ett kort tal där vi fick beröm för vårt arbete med T38.

Göran Modig deltog även i år med sina modeller och gjorde bland annat uppvisning med T48. Applåder kunde höras från publiken vid bassängen framför museet.

Den 23 augusti var planerat en åktur för avdelningschefer vid SMTM. Tyvärr blev åkturen avbruten efter ca 30 minuter, då vi fick problem med bränsletillförseln till huvudmotorerna. I stället blev det visning vid kaj. På grund av detta blev även en planerad åktur för en officerskurs den 2 september inställd.

Efter felsökning och arbeten genomfördes därefter ytterligare två provturer, 9 september och 7 oktober. Efter båda provturena förtöjdes i Örlogshamnen. Då ingen lösning på problemet kunde finnas avslutades därefter sommarsäsongen som inte riktigt blev som vi tänkt oss. Under 2024 skall hela bränslesystemet renoveras.

Lördagen den 18 november kunde äntligen T38 torrsättas i Mtb-hallen. Kylan hade börjat komma, men isen hade ännu inte lagt sig och upptagningen gick bra.

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för T46

Verksamhetsåret 2023

Förutsättningar

”Föreningen Motortorpedbåten T46 Vänner” präglades av stora insatser med arbete med BB huvudmotor där haveri uppdagades sent 2022 – 10:e året i nya föreningens anda och tredje året i Sjöhistoriska Museets ägo. Målet var att försöka laga detta haveri under våren för att kunna genomföra ett fåtal körningar under hösten. Dock var problemen större än befarat och året blev ett år med enbart materielunderhåll.

Året i stort

Året präglades av materielunderhåll med ett flertal arbetsdagar och möten för att få ordning på problemen med BB huvudmotor.

Vårens jobb blev intensiva då målet var att få ordning på T46 så sjösättning kunde ske till sommaren eller senast efter sommaren. Under tidig sommar i slutet av juni togs dock beslutet att inte forcera arbetet för att kunna gå till sjöss detta år och istället fokusera på att få ordning på problemen med BB huvudmotor.

En diger ”att göra lista” vad gäller arbeten på däck och i maskin fanns också att ta tag, förutom arbetet med BB huvudmotor, som alltid.

Möten

Förutom årsmöte har styrelsen haft protokollförda möten, fysiska såväl som via Teams och Google Meet. Årsmötet hölls detta år på Sjöhistoriska Museet den 1 april och samlade 13 medlemmar. Verksamhetsberättelse, Årsredovisning för 2022 samt budget för 2023 presenterades.

Föreningens ekonomi redovisades och befanns vara kontrollerad och utan skulder. Styrelsens arbete ansågs ha varit till fyllest och kunde godkännas.

Däcksloggbokens och Maskinloggbokens noteringar för 2023

Inga aktiviteter noterades då båten låg på land under hela 2023.

Viktigare möten under 2023

28/1	Möte med Gålö gruppen på Gålö för planering av gemensamma röjningsdagar på Gålö.
1/4	Årsmöte på Sjöhistoriska Museet
26/6	Styrelsemöte (Google Meet) Beslut togs att T46 kvarstannar på land under året då felet med BB HM bedömdes vara så svåra att det ej gick att reparera på ett enkelt sätt.

Gångtimmar

Under 2023 hade vi inga gångtimmar eftersom vi inte har sjösatt pga motorproblem.

Arbeten

Under våren 2023 har besättningen haft ett flertal arbetsdagar på Gålö. Gediget arbete har gjorts framför allt med att åtgärda felet med BB HM. Två gemensamma arbetsdagar har

VERKSAMHETSBERÄTTELSE T46 VERKSAMHETSÅRET 2023

genomförts med städning och röjning av förrådslängan och ytorna utanför förrådslängan och Akuten. Detta var mycket lyckade arbetsdagar god uppslutning från både T46, T56 och T26/T28.

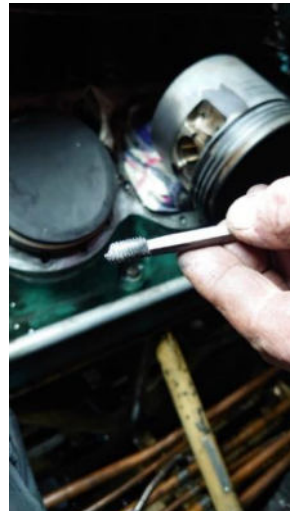
Även vagnen har fått lite tillsyn under 2023. Lossande av styrspindeln och uppsmörjning visade sig innehålla mer arbete än planerat.

Arbeten i maskin under året

Hösten 2022 upptäcktes att 6 pinnbultar till BBHM yttre banks främsta cylinder gått av och därmed var tvungna att bytas. Arbeten påbörjades då med att demontera tändbryggan redan på hösten 2022.

På våren 2023 fortsatte sedan arbetet i tur och ordning med att demontera allt som var i vägen för att kunna komma åt BBHM yttre cylinderbank. Stora delar av motorn behövde demonteras så som generatoren, magneten, diverse slangar, insugsrör, förgasare etc. Även komplett cylinderbank demonterades och transporterades till Akuten för rengöring och besiktning.

Alla pinnbultar drogs tre ggr med momentnyckel och i november så återmonterades allt som

VERKSAMHETSBERÄTTELSE T46 VERKSAMHETSÅRET 2023

demonterats. Vevhusventilationsröret monterat, ståndarna till tändbryggan monterade. Laddluftväggen till mittbanken monterat. Snapsumpväggen monterat. Avgaslimpan monterad och muttrarna dragna. All återmontering var sedan klar strax innan årsskiftet.

Inköp av ny Isotta

Under året köptes en ny Isotta Fraschini motor in komplett med tillhörande provbänk.

Besök i Nederländerna

Under hösten besökte 20 medlemmar Antoon Hertogs i Den Haag och i Den Helder. Detta var ett mycket lyckat besök framför allt då alla våra körningar helt uteblivit detta år.

Ekonomi

Föreningens ekonomi är fortsatt god men dock var 2023 ett kostnadmässigt negativt år då intäkterna under året var ringa men utgifterna höga.

Betalande medlemmar är fortfarande tillfredsställande drygt 40 st.

Styrelsen fick ett antal nya ledamöter under året och är nu sammansatt av: Sebastian Öréus (Ordförande)– Anders Ryner (Kassör) – Anders Ihre (Sekreterare) – Bo Steinert (Klubbmästare)– Björn Kanrell - Johan Dahlqvist - Daniel Brus och Klas Weijle.

Senior Advisor och tillika hedersmedlem är Jan Lindgren.

Styrelsen vill framföra sitt stora tack till alla som gör det möjligt att förvalta och driva kulturarvet T46 vidare.

Mer information om föreningen Motortorpedbåten T46 Vänner finns på vår hemsida www.t46.se samt facebook: mtbt46

Veteranflottiljen Verksamhetsberättelse för T56 Verksamhetsåret 2023

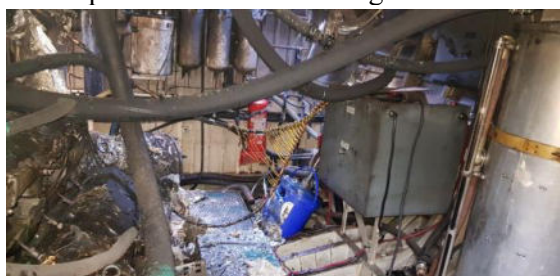

T56 i sitt rätta element 2021

Verksamheten runt T56 påminde i flera avseenden mycket om 2022. När vi summerar 2023 kan vi konstatera att vi även detta år legat på land hela tiden efter den förödande maskinrumsbranden under 2021. Vi har alltså inte kunnat glädja vare sig oss själva eller gäster med CRM-maskinernas härliga muller och turbotjut.

Lite otippat inleddes årets aktiviteter med att museibesök den 18 februari. Det var Joachim Carlsund som hade bjudit in oss från T56 och även övriga MTB-besättningar för att besöka Polismuséets fordonssamlingar i Tullinge. Det var spännande att se och höra om allt från en Vattenkanonbil till Volvo 244 och SAAB 900. Dessutom fanns det motorcyklar med samma spännvidd.

Den första arbetsdagen, som var 4 mars och var gemensam med övriga MTB handlade om att gå igenom delar av verkstadslängan för att kunna frigöra lagringsutrymme. Vi har sedan haft ordinarie arbetsdagar + någon ytterligare gemensam dag under året. Mycket tid har lagts på att rensa maskinrummet från brandskadad utrustning och sådant som vi inte kommer att ha kvar i det ”nya” maskinrummet. Under sensommaren hade vi sedan en blästerfirma på besök, och det blev årets stora milstolpe avseende återställningen.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE T56 VERKSAMHETSÅRET 2023

De började med att isblästra den skadade delen av maskinrummet för att få bort lös färg och lägga en bra grund. Därefter målade de med tre lager färg. Även maskinrumskappen har blästrats och målats. Se bilderna för det fina resultatet.

Under året har också mycket arbete lagts på att renovera Boforspjäsen som är av originaltyp, och den är nu i ett mycket fint skick. Det har bl a monterats in belysning och det är fungerande hårkors i siktet. Makalöst! Vi har förstås också vintersäkrat 56:an med ny täckning, avfuktare osv.

Den 17 maj 2023 var det 20 år sedan T56 kom till Gålö och den stora renoveringen vidtog. Detta skulle förstås firas. Just den 17 maj blev vi firade av Riksantikvarieämbetet genom att de meddelade att vi tilldelats ett bidrag på 100 000 kr som skall användas för renoveringen. Mycket glädjande att vi efter ett flertal ansökningar till olika tänkbara bidragsgivare faktiskt fick lön för mödan. Och just på 20-årsdagen!

Utöver detta firade vi genom att Anders Lindh och Joachim Carlsund bjöd in tidigare, nuvarande och kommande (nästa generation) entusiaster till jubileumsfest på Gålö. Hela 22 personer hörsammade inbjudan och anmälde sig. Det blev en kul samvaro med goda drycker (inkl Sotlager), god mat, film- och bildvisning plus förstås mycket glada tillrop och skratt.

Jubileumsfirande

Vi deltog också på EDIP och jobbade bl a i Veterangrillen. Intäkterna därifrån bidrog till ett mycket gott ekonomiskt resultat för EDIP vilket kommer fartygen till godo genom att Veteranflottiljen står för arrendekostnaderna på basen även för 2024 på samma sätt som för 2023. Vi har, som tidigare, en mycket positiv dialog med försäkringsbolaget om ersättningen för brandskadan.

Även i år avslutades året med att Joachim och Lotta bjöd på julbord, vilket förstås uppskattades mycket. Stort Tack för denna trevliga tradition!

Stort Tack också till samtliga deltagare för de insatser som gjorts av medlemmarna under året. Antalet medlemmar uppgår till 18.

2024 rullar arbetsdagarna igång i början av februari med arbeten som kan utföras inomhus.

Vi avslutar på samma sätt som i förra årets verksamhetsberättelse: Sannolikheten för att vi ska kunna sjösätta under 2024 är låg, men det är i alla fall viktigt att vi ligger så bra till som möjligt inför 2025.

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för

T121 SPICA

Verksamhetsåret 2023

Verksamhetsåret började med sedvanliga teoripass som avhölls i lånad möteslokal i Hammarby Sjöstad. Ett varmt tack riktas till Stockholm Exergi och i synnerhet Johan Alsparr som samordnar detta för oss.

Under året prioriterades utbildningen i största möjliga mån, vi behövde kunna rotera personal samt fylla på vissa personalgrupper. Målet var att internt vidareutbilda våra insats- och manöverbordgrupper, undersöka möjligheten att hitta utbildning för två skyddstjänstledare och två insatsledare samt fler sjukvårdare.

- Under året påbörjade fyra personer en lättare utbildning inom utkik- och signaltjänst.
  - Två personer påbörjade intern ManO utbildning under ledning av rederiet.
  - Två personer påbörjade intern NS utbildning.
  - En HRL-utbildning för samtliga i besättningen hölls under året.
  - I övrigt ska alla nya genomgå förtrogenhetsutbildning ombord på fartyget under ledning av respektive tjänstegren.
- Våra biljettkörningar fick ett delvis nytt utseende. Vi visade Gålöbasen mer utförligt, en visning av fartyget i mindre grupper med bra guidning på samtliga ställen infördes och i samband med lunch ingick även en föreläsning om ”dagens” tema. Det här upplägget gav mer tid på Gålöbasen och gav passagerare en mer komplett bild av Spica och vår verksamhet och hur verksamheten såg ut under hennes tid som linjefartyg.
- Efter utvärdering 2022 så fortsatte vi att använda oss av projektledare för olika körningar och evenemang som vi har haft under året.
- Maskins större mekaniska arbete under året var byte av en GT5:a. Tjänstegren maskin under ledning av Thomas Rooth har föredömligt mekat och byggt skenor för lyft ur och lyft tillbaka av ny men begagnad GT5:a. Ett stort arbete som utfördes av hängivna ”meckare” på vardagar och helger. Ny vattenpump skruvades också på plats vilket underlättade sovandet för övernattande besättningsmän.
- El/Tele kämpade under året med ett svårslösligt problem med gyrokompassen. Vid sista provturen för hösten (oktober) så hade man löst eländet och gyrot anses nu vara lagat och återställt. Vidare byttes en del batterier som hade gjort sitt.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE T121 SPICA VERKSAMHETSÅRET 2023

- Däckssidan inriktade sig under året på underhållsarbeten och internutbildningar. En ny container har genom Geir Lindströms försorg anlänt och målades i föredömlig militär grågrön nyans, containern tillhör tjänstegrepen. Tack vare detta nyförvärv kommer uppbörderna vara enklare att hålla på samma ställe och inventeras vid behov.
- Intendentur fick tillökning i skaran, Isa Johansson anslöt och bildade tillsammans med Roffe Björkman ett bra team i byssan. Genomgång av pentry med inriktning släng/nyanskaffning påbörjades. Under året tog Torgny Åhman över efter Hans Troedsson som ansvarig för Intendentur.
- Kylan i pentryt sa hejdå till fortsatt drift och ersattes provisoriskt med en liten kyl som klämdes in med skohorn i tvättrummet i däckshuset. Den ”riktiga” kylan behöver en ny vattenpump vilket är på gång och ska inmonteras under vintern/våren.
- Vänföreningen firade sitt 20-årsjubileum 2023. Festligheterna bjöd stilenligt på middag och lekar, givetvis så firade vi ”hemma” på Gålöbasen.
- Ny gummiflotte samt 1-timmes räddningsdräkt anskaffades med hjälp av Ove Nyberg och hans vidsträckta kontaktnät, dessutom fick vi genom Oves försorg en ny besättningsmedlem (räddningsdocka) med skeppsnummer noll. Denne har sin förläggning i el/tele containern, hylla 4 tills vidare.

Den 23:e april var det dags för årets första provtur. Allt startades upp och kontrollerades enligt checklistor. Ombord var vi samtliga samstämmiga om att det var skönt att andas sjöluft igen. Efter diverse maskin- och roderprov påbörjades manöverbord-övningar samt upptagning av islängda livbojar. Två lätt nervösa ManO-elever fick testa på att manövrera sig fram till de nödställda bojarna. Vi kunde konstatera att dessa överlevde i det kalla vattnet 😊

Den 7:e maj avgick Spica för provtur två med fortsatta kontroller av maskin och det pågående trasset med gyrot. Det konstaterades att gyrot inte gick att lita på för tillfället och att GPS kursangivelse var det vi hade att gå efter förutom synliga landmärken. Återigen så genomfördes manöverbord drill och fortsatt ManO-utbildning.

Den 15:e maj var Transportstyrelsen ombord för sjösäkerhetsinspektion. Efter en kortare sjötur blev vi godkända för ett år till.

Den 17:e juni genomfördes den första biljettkörningen för året. Konceptet för körningen var helt nytt och körningen fick namnet ”Stridstjänsten ombord”. Projektledare för körningen var Daniel Odhe som med bravur klarade av den stora skaran som hade kommit för att åka med oss, det var full båt (45 passagerare). Efter samling så blev det guidade turer runt på basen och ombord på fartyget. Vid lunchen bjöds passagerarna på föreläsning av FC om hur inre och yttre stridstjänst bedrevs ombord på torpedbåt typ Spica. Efter losskastning fortsatte FC föreläsningen via högtalare. Han beskrev ordergivningen i stridförhållandet ombord före och efter strid. Det blev en spännande tur för passagerarna samt ManO-eleven som fick köra ”stridsuppdrag” sittandes för andra gången i mittstolen! Den omedelbara responsen på det nya konceptet var mycket bra, passagerarna tyckte att det hade varit en spännande heldag med ett mycket bra upplägg.

Den 12:e augusti var det dags för provtur tre. Syftet med turen var att testa system och materiel efter semesteruppehåll och lata julidagar. Losskastnings- och förtöjningspersonal både ombord och iland behövde trimmas lite efter ett längre uppehåll. Våra lärlingar på ManO-tjänsten skulle nu göra ett par losskastningar/tillägningar var, detta genomfördes med blandat resultat, övning ger som bekant färdighet. Denna dag skulle även vänföreningen fira sitt 20-årsjubileum, en grupp på fem personer fick

VERKSAMHETSBERÄTTELSE T121 SPICA VERKSAMHETSÅRET 2023

i uppdrag att stå för programmet till jubiléet. Efter en planeringskväll i gunrummet och en lunch inne i stan så var programmet spikat.

Programmet blev: Provturer fram till eftermiddagen därefter uppsnygning av anleten inför ”marin fyrkamp” som bestod av: Pistolskytte, Viktgissning, Trassel med tampar samt prickskytte med kasttåg. Därefter avnjöts en tre-rätters med goda vänner i Intensiven, var det någon som missade det där med ohoj?

Den 26:e augusti var det dags för årets ”Kalla Kriget- körning i rote med R142 Ystad. Dagen började för passagerarna med guidning på Gålöbasen samt ombord på fartyget. Fartygschefen höll ett uppskattat föredrag om Kalla kriget i Intensiven. Efter losskastning gick resan via Märsgarnsviken (där jagarkatastrofen inträffade 1941). I viken kunde vi beskåda den nu utrangerade kustkorvetten K21 Göteborg som ligger förtöjd där.

Den 9:e september var åter dags för den nu klassiska **EDIP** dagen. T121 Spica var väl representerade redan den 8:e för uppsättning av tält och bord. Vad kan gå fel när vi har ett gäng glada tyskar är här och dessutom villiga att arbeta med oss i uppsättningsfasen. Detta år gästades EDIP av civilförsvarens förening, Flottans män samt Angasarballeten light som underhöll oss med skön musik. T121 Spica gjorde ett par turer på förmiddagen och ett par turer efter lunch. Nöjda och glada passagerare debarkerade efter varje körning.

Den 23:e september var det så dags för ”Torpedattack” körning, återigen i rote med R142 Ystad. Uppslutningen var som alltid stor när det är dags för rotekörning, vi räknade omkring 70 personer till båda fartygen. Dagen inleddes med föreläsning i två grupper samt guidning ombord på fartygen och på Gålöbasen med tillhörande radiomuseum. Körningen genomfördes med tidvis hög fart och härliga girar i varandras kölvatten. Resan förgylldes dessutom av överflygningar av en Hkp.6 som flögs av Rolf Gauffin.

Den 14:e oktober var menad som en stillaliggande arbetsdag för besättningen men utmynnade i en provtur på begäran av vårt maskingång som hade skruvat lite på maskinerna. Det var blåsigt och ganska kallt ute på Gålö denna dag och det gick vita gäss på vågorna. Det blev lite utmaning för ManO-eleverna som fick testa på att köra i en inte alltför vänlig sjö. För snabbt avslut av historien så är Spica förtöjd och inga nya fåror är plöjda och skrovet är intakt! Puh....

Den 2:a december bjöds det på Spicas traditionsenliga julglögg för alla för-anmälda inom Veteranflottiljen. Som vanligt dök det upp några fler men glögg & pepparkakor räckte ändå och stämningen var på topp. Ett stort tack riktades till besättningen för ett väl genomfört 2023, nu tar vi julledigt och samlar kraft inför 2024.

Styrelsen vill framföra ett mycket stort och varmt tack till sponsorer, medlemmar och besättning som under 2023 stöttat projektet T121 Spica. Vi har utfört ett omfattande arbete ombord och på Gålöbasen för att vi ska kunna bibehålla vårt fina fartyg T121 Spica för kommande års verksamhet.

Året var speciellt med 20 års firande av vänföreningen som kulminerade i en lyckad fest som väckte mersmak för jubileer. Styrelsen beslutade under hösten 2023 att bilda en ”2026 kommitté” som ska komma med förslag på hur vi ska fira Spica 60 år. Mer om detta vartefter planerna faller på plats.

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för Föreningen Svenska Robotbåtar FSvR Verksamhetsåret 2023

ÅRSMÖTE

Lördagen den 18 mars genomfördes årsmötet i Intensiven på Gålö. Där trängdes 47 förväntansfulla medlemmar. Årsmötesförhandlingarna leddes av CG Wahlin. Föreningens ordförande, Bosse Hihldor, omvaldes för en mandatperiod om 2 år. Till styrelsen omvaldes Magnus Zetterlund, Carina Granlund och Johnny Lund, samtliga på 2 år.

Vid 2023 års utgång hade föreningen 160 registrerade medlemmar. Både ur ett verksamhets- och ett ekonomiskt perspektiv har 2023 varit ett mycket framgångsrikt år.

Som traditionen bjuder så genomfördes efter årsmöte och därpå efterföljande medlemsmöte en mycket uppskattad skeppsafton. Hemlig gästtalare detta år var Konteramiral Thomas Engevall.

STYRELSENS ARBETE

Under verksamhetsåret genomförde Föreningens styrelse 9 formella styrelsemöten. Rederiets styrelse har varit inbjudna att sitta med på samtliga möten.

ARBETSDAGAR

I vår normala verksamhet är det i regel arbetsdag på Gålö den första lördagen i varje månad. Under denna dag förekommer utöver underhållsarbeten även utbildning och olika projektmöten. Förutom dessa planerade arbetsdagar genomförs många arbetstimmar i projektform där projektmedlemmarna i mångt och mycket själva styr när och hur arbetet skall utföras.

Förutom tid för att genomföra körningar har föreningen loggat ett stort antal mantimmar. Det har funnits folk ombord vid 102 tillfällen under 2023 och då ingår allt från en kort rondering till heldagsaktivitet. Totalt blev det 15 dygn till sjöss fördelat på 72 inmönstrade.

Antal dagar kopplat till körning: 26 dagar

Andra arbetsdagar: 36

Utbildning ombord: 4 dagar

Guidning/rondering: 25 dagar

Annan aktivitet: 11 dagar

Omräknat till arbetstimmar blir det ca 5 000 timmar.

Därutöver har Styrelse-, marknadsföring-, planerings- och externa utbildningstimmar uppgått till någonstans runt 200 timmar.

UTBILDNINGAR

Vårens utbildningsinsats genomfördes som planerat och bestod bland annat utav hantering av brandsläckningsmateriel, både i land och ombord samt tjänstevis utbildning ombord i samband med gång- och arbetsdagar.

Under 2023 har ytterligare 8 personer genomgått utbildning i Grundläggande Säkerhet för Sjöpersonal (BST) hos vår samarbetspartner Safety & Navigationsgruppen. Utbildningen har genomförts på Safetygruppens toppmoderna anläggning Stockholm Training Port i Frihamnen.

Verksamhetsberättelse för Föreningen Svenska Robotbåtar FSvR

Verksamhetsåret 2023

För våra nya medlemmar genomfördes löpande förtroghetsutbildning. Tillämpade skyddstjänstövningar har också genomförts under gång.

KUNDKÖRNINGAR 2023

Året första halvår följde samma mönster vi blivit vana vid, nämligen med slutsålda resor. Under hösten bromsade försäljningen in med 33 % på de två sista resorna. 2024 kan därför bli ett år med ytterligare ekonomisk nedgång. Vi planerar därför ett bantat program men med några nyheter för att försöka hitta en bredare målgrupp. Vi håller också öppet för att ställa in resor som inte uppnår minst 25 deltagare.

Vi har:

- genomfört 6 biljett resor med 211 passagerare
- haft ett genomsnitt på 35 passagerare vid våra biljettkörningar
- genomfört 2 charterresor med 66 passagerare
- genomfört EDIP den 9 september

BILJETTKÖRNINGAR

Årets program för biljettkörningar såg ut så här:

13 maj	Sandhamn
14 maj	Järnholmssund
26 aug	Kalla kriget
23 sep	Tema Torpedattack
14 okt	Tema Robotbåt
12 nov	Fars Dag

CHARTRADE RESOR

Under året genomfördes 2 chartrade resor.

5 maj	Refrico AB
26 maj	Kylmontage R AB

MEDLEMSRESA TILL NYKÖPING – 28/7 TILL 30/7

Årets medlemsresa gick av stapeln i slutet av juli med destination Nyköping. Som vanligt var uppslutningen stor när det är dags för en av våra medlemsresor. Ystad har besökt Nyköping många gånger, både när hon var aktiv och sedan hon togs över av FSvR.

Denna gång återknyter vi dom band som skapades med Nyköping redan 1987 då Nyköping, som första kommun i Sverige, blev fadder för en marin enhet, 11:e robotbåtsdivisionen. Den gången, också i juli, besökte 4 av divisionens fartyg Nyköping (Ystad, Strömstad, Umeå och Piteå). Dåvarande chefen för 11:e, Tommy Hagberg, såg mycket nöjd ut då han, enligt artikeln, ”stod och glänste” på kommandobryggan på Ystad. Ytterligare en bit rolig historia är att en av våra medlemmar, Claes Linusson, var en av dem som fanns på plats i Nyköping 1987, denna gång på Umeå. När det återigen var dags i juli 2023 så sitter Claes i ManO stolen ombord på Ystad för att återigen, på samma plats, förtöja i Nyköping.

Fredag 28 juli

Fredag förmiddag användes till att bland annat genomföra rent skepp samt stuva det sista som ska följa med så som grill, intendenturmaterial, elskåp, elkablar och mycket annat. Klockan 1100 var det så dags för LK.

Efter genomförd FT ca 1500 så blev det hopp och lek för fria törnar och för övriga blev det vaktjänst samt guidning ombord. Dagen avslutades med sedvanlig skeppsafton.

Lördag 29 juli

Lördagen startade upp med purning 0730 följt av frukost och rengöring. Dagen bjöd på ett fantastiskt

Verksamhetsberättelse för Föreningen Svenska Robotbåtar FSvR

Verksamhetsåret 2023

sommarväder så kön för att komma ombord blev lång. Efter många timmars guidning blev det återigen dags för lite hopp och lek samt en trivsamt och välbehövligt skeppsafton som intogs på kajen framför fartyget.

Söndag 30 juli

Efter sedvanliga morgonbestyr så kastade vi loss för att bege oss tillbaka till Gålö. Vår fartygschef, Johnny Lund, passade på att visa vad man kan göra med en robotbåt när det gäller att manövrera i trånga utrymmen genom att rotera på stället inne i Nyköpings hamn med hjälp av tre GT. En smal sak, sägs det, för den som vet hur man gör men likaväl imponerande att beskåda.

Resan har varit väldigt lyckad med stor uppslutning från innevånarna i Nyköping. Gäst ombord under lördagen var bland annat departementsråd Sophia Laurin med familj. Sophia är enhetschef på enheten för kultur och kulturmiljö så det var på sin plats att hon som Nyköpingsbo fick se lite kulturmiljön med marint inslag. Besöksiffran för dessa 3 dagar uppgick till 719 personer. (255 barn och 464 vuxna)

LÅNG KÖ FÖR ATT BESÖKA FARTYGET Lång kö för att besöka fartyget – Foto: Peter Arwidi

DAGS FÖR VINTERVILA

Säsongens Grand Finale blev som vanligt vår traditionsenliga medlemsresa till Sandhamn.

För att summera 2023 så har vi haft ett bra år men vikande biljettförsäljning på våra 2 sista resor för säsongen är lite illavarslande. Jag hoppas att det var en tillfällighet och att 2024 kommer vara mer som vanligt med fullsatta turer. Förhoppningsvis kommer även våra nya resmål dra nya intressegrupper till vårt vackra fartyg.

Vid tangentbordet

Bo Hihldor

Ordförande Föreningen Svenska Robotbåtar FSvR

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för R136 Västervik

Verksamhetsåret 2023

Verksamheten för HMS Västervik och Västerviks Vänner har under året 2023 varit både ris och ros. Vi fick inte tillgång till fartyget förrän efter första kvartalet då asbestsanering ombord var färdig. Efter en händelserik guidesommar ombord var det sedan åter dags för akut underhåll på varv...

Årsmöte genomfördes den 5/5 och förutom detta har 6 styrelsemöten genomförts under året. Idag är vi 80 betalande medlemmar. 2 nya har tillkommit. En ny webmaster håller på att ta över från den tidigare på grund av sjukdom så nu skall websidan få liv igen.

Mycket visningar har genomförts, främst under vecka 30. Mer än 300 personer besökte fartyget och guidades av fd besättningsmedlemmar från vänföreningen. Detta var mycket uppskattat och Marinmuseum vill ha mer. Visningar för företag har också genomförts och en högskola vill starta utbildningssamarbete.

Under hösten upptäcktes rostangrepp i skrovet, främst på styrbords bordläggning. Fartyget bogserades akut till Hasslövarvet den 23 september där det togs upp på slip och skadorna kunde åtgärdas.

En mängd åtgärder vidtogs för att förhindra framtida vatteninträngning och oljeläckage såsom igensvetsning av samtliga bottenintag, tömning av bränsletankar och skrovfasta smörjoljetankar. Propelleraxlarna tätades genom att dessa svetsades fast till axel-hylsorna. Propellerbladen låstes genom att varje blad (9 st) svetsades fast i propellernaven för att förhindra oljeläckage. Västervik var åter vid Marinmuseum kaj 6 november.

Deltagarna från guideveckan bjöds efteråt på en tre-rätters middag som tack. Föreningen har också ätit julbord på Porslinan.

Inför varvsbesöket tömdes samtliga hålskepp på uppbördsmateriel som placerades i hytter, stridslednings och maskincentral. I skrivande stund ligger materielen kvar men Marinmuseum har lovat åtgärda detta i närtid. Nya skrovfasta zinkanoder är monterade längs hela bottenbordläggningen.

Vi har förhoppning om att kunna starta upp SLC inför framtida visningar ombord under 2024.

HMS Västervik är en tidskapsel från Kalla Kriget och ett mycket intressant objekt som vi i föreningen ständigt arbetar för att kunna sprida information om.

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för Föreningen Svenska Patrullbåtar Verksamhetsåret 2023

ETT LYCKAT ÅR

2023 var ett mycket positivt år för Jägaren! Vi genomförde många körningar och hade gott samarbete med många olika företag, föreningar och organisationer.

Vi planerade och genomförde bland annat följande event:

Maj - Ornö

En ny rutt för passagerarkörning. Dagen började med att Rune höll en rundvandring med gästerna på Gålö innan vi satte kurs mot Ornö. Väl förtöjd vid en av Ornö Båtvarvs bryggor så serverades det lunch. Därefter tog vår guide Qina oss på en promenad genom öns vackra natur och berättade om ön och dess historia. Efter gott fika gick vi sedan tillbaka till Gålö. En lyckad och uppskattad dag med fantastiskt väder.

Juni - Landsort

Charterkörning för Flottans Män Västerås. Tilläggning i Norrhamn och naturligtvis först besök vid Erstabatteriet. Om man tillhör Flottans Män så går man raskt (någon fick ihop 19 000 steg den dagen) till fyren som var nästa begivenhet. Guidning och lite historia om lotsarna och fyrvaktarna på Landsort. Lunch avnjöts på Svedtiljas. Mycket uppskattat!

Juni – Från Gålö till Stockholm med Södertörns radioamatörer.

Södertörns radioamatörer åkte med Jägaren in till Stockholm när vi ombaserade till Sjöhistoriskas fartygspir (f.d Vasapiren). Våra gnistar på Gålö organiserade dagen i samarbete med oss och såg till att det blev en riktigt fin tur.

Sommar vid Sjöhistoriskas fartygspir i Stockholm – juni till augusti

Turer ”I Vasas kölvatten” samt guidning ombord under ett antal helger tillsammans med M20 och Sprängaren. Många hundra besökare fick guidning ombord. Stort tack till Sjöhistoriska för gott samarbete!

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖRENINGEN SVENSKA PATRULLBÅTAR VERKSAMHETSÅRET 2023

Augusti - Besök i Kungsör.

På inbjudan av Kungsörs kommun besökte vi Kungsörsdagen med Öppet skepp och även här många hundra besökare. Resan in i Mälaren var också en medlemsresa med stopp och övernattnig i Västerås och Strängnäs. Ett begränsat antal passagerare följde med på delar av resan.

September - Charterkörning på Horsfjärden i Kalla Krigets fotspår

Charterkörning på Horsfjärden samt föreläsning i Intensiven för sammanlagt 30 personer i två omgångar för en intresserad och glad grupp!

September - EDIP

En dag i paradiset – det återkommande uppskattade event på Gälöbasen med passagerarturer hela dagen.

September – MTB-återträff

En grupp herrar återupplivade gamla kursminnen ombord och i land under en uppskattad helg.

November - Kyrkogårdsön

Samarbete med SVK för kursverksamhet för ungdomar. Jägaren fungerade som förläggingsfartyg för 13 ungdomar och instruktörer under 5 dagar. Medlemmar i föreningen skötte driften under de här dagarna.

ÅRET I SAMMANFATTNING

Fartyget har använts mycket under året jämfört med tidigare år. Totala antalet gångdagar blev 18 stycket och antalet arbetsdagar betydligt fler! I år har det aldrig sinande arbetet med att skrapa och måla fått ett större utrymme. Ett fint jobb har gjorts i SLC som bland annat har gett mer utrymme vid radarplatsen för att framöver kunna bedriva utbildning. En hel del timmar lades ner på att förbättra avfuktningen och därmed få ner strömförbrukning vid kaj. Fartyget med alla de olika systemen har fungerat utan större missöden. Då vi låg inne i Stockholm under sommaren blev dock inte så mycket arbete utfört ombord under den tiden av rent praktiska skäl.

Självklart har även obligatoriska skyddstjänstövningar och förtrogenhetsutbildning genomförts under året.

Vårt arbete med att öka lönsamheten har burit frukt då vi både ökat intäkterna och minskat utgifterna vilket naturligtvis känns bra. Vi fortsätter med att utforska nya sätt att öka lönsamheten samt även med att ansöka om medel från de fonder som kan vara lämpliga för Jägarens behov.

Intresset för Jägaren är stort. Vi fick under året närmare 20 % nya medlemmar och ser fram emot ännu fler och framför allt aktiva medlemmar!

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för Vedettbåten

Sprängaren

Verksamhetsåret 2023

Vedettbåten Sprängaren sjöss för egen maskin 2023

Arbetsåret på Vedettbåten Sprängaren 2023

Efter en välförtjänt vila under Juluppehållet började ljuset och så även den villiga arbetsstyrkan återvända till Sprängaren

Som sig bör inleddes året med att fira den internationella James Wattdagen den 19/1. Det sker traditionsenligt med att man ersätter bullen till morgonfika med en grandios gräddtårta med James bild. Ett digert program låg framför oss, och redan tidigt insåg vi att det inte skulle räcka med att vi träffas enbart varje tisdag, varför en extra arbetsdag på fredagar också infördes. Detta visade sig sedermera vara alldeles nödvändigt.

Den första hållpunkten var Stockholms kulturnatt den 22 april, och då var ambitionen att vi skulle kunna visa ångmaskinen i drift, samt att viskulle kunna servera varm korv med bröd, senap och ketchup som skulle sköljas ner med kokkaffe från vedspisen i byssan. För den skull behövde vi sätta lokalen i fråga i sådant skick att detta var möjligt, samtidigt som vi skulle se till att ångpannan och maskinen var i kondition att kunna köras.

Allt detta lyckades vi med och kulturnatten blev, som vi säger på ren svenska en "Smashing success". Det kom över 2700 besökare på kajen och vi som var nere i maskinen hade intrycket att samtliga var nere i maskinrummet och tittade beundrande på den under nio timmar långsamt roterande maskinen. På däck tog korven och kaffet slut eftersom vi helt hade missbedömt tillströmningen men det var ju å andra sidan bara roligt.

Efter kulturnatten vidtog ett intensivt arbete för att möta nästa stora utmaning. Vi hade inför

VERKSAMHETSBERÄTTELSE VEDETTBÅTEN SPRÄNGAREN VERKSAMHETSÅRET 2023

klassningen fått tillstånd av transportstyrelsen att genomföra provturer med medlemmar i vänföreningen under kontrollerade former, men innan det kunde bli fallet behövde behoven i en diger lista åtgärdas. Allt detta genomfördes, och så småningom skulle vi bli klara med detta. Vi fick under denna period de tråkiga nyheterna att två av våra uppskattade och duktiga medarbetare Claes Insulander och Anders Forsberg hade avlidit. En tyst minut och flaggan på halv stång på Sprängaren skedde samtidigt som representanter för föreningen deltog vid begravningen.

Under sommaren har Sprängaren vid sammanlagt 14 tillfällen lämnat kajen för egen maskin. Vi har genomfört en-timmas resor i Vasas kölvatten med medlemmar i vår vänförening, vilket har varit mycket uppskattat, samtidigt som det gav oss värdefull kunskap och erfarenhet om hur vårt fartyg beter sig. Vi har också kunnat utbilda vår säkerhetsbesättning i nödvändiga rutiner inför den kommande klassningen.

Den 3:e oktober genomfördes så en körning med två inspektörer från Transportstyrelsen, som bortsett från några mindre anmärkningar som vi fick i uppdrag att åtgärda gav oss det efterlängttade passagerartillståndet. Detta gäller för 24 passagerare och 6 mans besättning, således för 30 personer ombord. Det kan nämnas i sammanhanget att vi har en livflotte för 50 personer, så det är gott om plats om användandet av en sådan skulle bli aktuell.

Därefter har vi avrustat fartyget och förberett henne för den kommande vintern. Det är mycket som skall till innan det är dags för ett välförtjänt vinterlov. Pannan skall befrias från rooster och eldbryggor, sotas och tömmas och göras ren och samtliga rör blåsas rena. Kölsvinet skall tömmas på slagvatten och maskinen smörjas upp och baxas. Det pågår samtidigt arbete i akterinredningen och dessutom förberedelse inför kommande säsong.

Snön kom tidigt och överraskade oss innan vi hade fått på vintertäckningen. Till slut fick vi monterat det av Boghammarvarvet renoverade bågarna och fått dit presenningarna innan det var dags för nästa snösmocka. Nu får vi och vårt fartyg den väl förtjänta vilan innan det är tid för ett nytt intensivt år, och denna gång som ett passagerarfartyg. Detta är stort.

Verksamhetsåret 2023 i ekonomiska föreningen Vedettbåten Sprängaren

Året 2023 var året då Vedettbåten Sprängaren åter var till sjöss igen för egen maskin. Ett mycket stort arbete av våra frivilliga entusiaster under året har gjort detta möjligt. Den publika säsongen började den 22 april med Stockholms Kulturnatt, då närmare 3 000 besökare kom till Sjöhistoriska museets pir för att avnjuta fartygets ångmaskin i drift med kajkörning. Serverad korb och kaffe hade strykande åtgång.

Arbeten ombord, som sker på tisdagar och under våren även på måndagarna, har koncentrerats till att kunna få fartyget färdigt för klassificering som passagerarfartyg och då också få den klassad som Traditionsfartyg av Transportstyrelsen. Anskaffning av navigations- och räddningsutrustning har gjorts under året. Installation av ett 12-volts elsystem med batteri och försörjt av solceller ger kraft till förbrukare. Vidare har renovering av byssan och bössan (originalkanon 57 mm m/1889) påbörjats. Under våren skötte föreningen även om tillsynen av SS Örnen vid Fartygspiren.

Under sommaren har vi kört tekniska provturer i Stockholm inre vatten – en tur som vi kallar "I Vasas kölvatten" och som tar cirka en timme. Den ger möjlighet att prova drift och manöver på ett säkert sätt. Provturerna kröntes med att vi den 5 oktober fick Transportstyrelsens godkännande av, - Säkerhetsorganisation rederi och säkerhetsorganisation av fartyget,

VERKSAMHETSBERÄTTELSE VEDETTBÅTEN SPRÄNGAREN VERKSAMHETSÅRET 2023

Document of Compliance avseende krav för Traditionsfartyg, Nationellt Passagerarfartygs-certifikat, Nationalitetscertifikat, Nationellt Fribordscertifikat, Sjövärdighetsbesiktning, Skrov-besiktning, Inflaggningskontroll, Beslut om säkerhetsbesättning, artbyte till passagerarfartyg, asbestinventering, samt EKAN egenkontrollintyg godkänt.

Stockholms vatten har nu begåvats med ett 105 år gammalt stenkolseldat ångdrivet funge-rande passagerarfartyg. Och tills motsatsen bevisats, världens enda existerande fungerande örlogsfartyg från Första Världskriget.

Under året har vi fått bidrag från Vedettbåten Sprängarens Vänföreningen, gamla ägarför-eningen Tendrarna, Riksantikvariatämbetet, B A Danellii fond (Stockholms kommun), Region Stockholm och Ideell Kulturallians - Kulturens kapillärer. Vi har fått beviljat bidrag för kom-mande renovering av inredning i för och akter från Konung Gustaf VI fond för svensk kultur samt Maritimt kulturarv. Vidare har vi fått medel för att utbilda cirka 30 av Sjövärnskårens ungdomar till att kunna fungera som säkerhetsbesättning eller övrig besättning under kom-mande körningar.

Genom Ibb Jessens försorg, har under året arbete med att skriva en bok om Sprängarens fantastiska historia påbörjats, den beskriver dess unika tillblivelse och verkan. Intervjuer, tex-ter och bildmaterial gör att det maritima kulturarvet tillförts ett unikt mervärde. Boksläppet pla-neras till Kulturnatten 2024.

Boken om *Vedettbåten Sprängaren* med boksläpp om-bord på fartyget vid Sjöhistoriska museets fartygspir un-der Stockholm kulturnatt den 20 april 2024.

Utsikt mot 2024

En hög ambition är att vi under kommande år ska kunna genomföra cirka 20 sjödagar både med en-timmesturer ”I Vasas Kölvatten” och abonnemangsturer. Arbetet med att musealt renovera inredningen fortsätter och där den förliga skansen ska inredas med sitt- och sov-möjligheter. Elsystem, miljö- och säkerhetsfunktioner kompletteras och byssans funktion fär-digställs. Kommunikation till besökare utökas genom skriftlig och verbal presentation.

Verksamhetsberättelse för Veteranflottiljens sjöekipage Verksamhetsåret 2023

Veteranflottiljens Sjöekipage har under 2023 inte haft någon framträdande verksamhet. Ekipagets fartyg Nordanö har under året varit mestadels stillaliggande men då varit en viktig säkerhetsresurs med sin brandsläckningskapacitet och länsor för att begränsa oljeutsläpp,

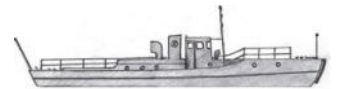
Inga av Nordanös kapaciteter enligt ovan har behövt utnyttjas under verksamhetsåret vilket vi alla är glada för

Vi ser fram emot att verksamheten kommer i gång 2024.

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för A-slupen Moses Verksamhetsåret 2023

Moses har under våren 2023 bytt ägare. Under året har Moses varit stillaliggande på Gålöbasen och inte haft någon framträdande verksamhet.

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för Föreningen M 20

Verksamhetsåret 2023

M 20 VÄNNER!

Jag vill börja med att tacka för alla frivilliga och ideella insatser för att bevara och visa vårt marina kulturarv, museifartyget M 20. Vi har också en fantastiskt fin stämning och gott kamratskap bland våra medlemmar och skeppskamrater. Trots ekonomisk oro och ökade kostnader lyckades vi genomföra ett omfattande och innehållsrikt verksamhetsår 2023. Här följer vår verksamhetsberättelse för 2023 under rubrikerna: Bevara, Använda och Visa Fartyget M 20 samt Föreningsverksamhet.

Tabell Fartyget M 20 2023

Antal gångdagar till sjöss	50
Antal hamnbesök	38
Tillryggalagd distans	950 M
Antal besättningsdagar	234
Antal passagerare till sjöss	346
Antal besökare vid hamnbesök	3 500
Antal besökare vid Fartygspiren	8 500
Totalt antal besökare, cirka	12 350

BEVARA FARTYGET

Det Traditions- och Kulturminnesmärkta Museifartyget M 20 har passerat 80 år. Sedan 2005 har Föreningen M 20 skött all drift och underhåll av fartyget som hela tiden har hållits fullt klassad av Transportstyrelsen. Löpande underhåll sköts av Föreningens medlemmar under arbetsdagar, så kallade "Vård av fartyg" (VAF). Den 3–9 maj dockades fartyget i torrdocka på Beckholmen i Stockholm. Fartyget tvättades, bottenmålades, anoder byttes mm. Dessutom reparerades ett propellerblad som blev skadat föregående år. Samtidigt skedde ett planerat byte av propellerlager. Dockbesöket blev tyvärr lite dyrare än beräknat vilket belastar årets resultat. Under resan runt Sveriges kust råkade fartyget utför några incidenter. Sådant inträffar tyvärr då och då till sjöss. Föreningen M 20 tar allvarligt på säkerheten och det åligger ansvarig befälhavare (FC) att skriva incidentrapport med förslag på åtgärder så att liknande incidenter kan undvika i framtiden. Vår ambition och plan är att fartyget M 20 skall bevaras som ett aktivt sjögående museifartyg minst till 100-årsdagen den 1 april 2041.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖRENINGEN M 20 VERKSAMHETSÅRET 2023

ANVÄNDA FARTYGET

Under året har Föreningen M 20 ordnat ett antal sjöturer för allmänheten, bland annat "I Wasas kölvatten" i Stockholm, rundturer i Karlskronas hamn och turer i Öresund. Fartyget har även använts vid kaj för föreningsträffar och mottagningar, bland annat av Kamratföreningen Röjdykarna. Fartyget erbjuder en fantastisk möjlighet att uppleva en levande historisk marin miljö. Vid hamnbesök och vid hemmahamnen i Stockholm visas fartyget regelbundet under rubriken "Öppet Skepp". Två längre sjöresor för medlemmar genomfördes under året. Dels en resa i Mälaren till Strängnäs i samband med firandet av Sverige 500 år, dels den längre minnesresan "Flykten över Öresund 1943" runt Sveriges kust.

VISA FARTYGET

Fartyget M 20 har sin hemmahamn vid Sjöhistoriskas fartygspir vid Galärvarvet på Djurgården i Stockholm. Fartygspiren är öppen för allmänheten 1 maj till 30 september. När M 20 ligger vid piren har allmänheten möjlighet att bese fartyget från kaj samt besöka fartyget på däck. Sjöhistoriskas guider informerar och visar allmänheten fartygen vid piren. Under helger bemannar Föreningen M 20 fartyget och öppnar upp för besök inne i fartyget under rubriken "Öppet Skepp". Under Stockholms Stads stora evenemang Kulturnatt Stockholm lördagen den 22 april höll stadens alla kulturinstitutioner öppet kl. 18:00-24:00. Så även M 20, Sprängaren och S:t Erik på Museipiren. Det blev en stor succé med härligt väder och cirka 2 700 besökare. Fartygspiren är ett populärt besöksmål och totalt besökte 8 500 personer från allmänheten piren och M 20.

Som enda örlogsfartyg deltog M 20 i firandet av Sverige 500 år i Strängnäs den 6 juni. Färden gick via Birka och Mariefred. I Strängnäs låg M 20 vid Ångbåtsbryggan nedanför Domkyrkan. Många personer från allmänheten besökte fartyget. Vid det högtidliga firandet av nationaldagen och 500-års jubileet av Gustaf Vasas kröning till deltog förutom Kungen, Statsministern och Talmannen även M 20. M 20:s besättning bidrog med en fanvakt som stod vid hedersplats längst fram under hela firandet! Vi fick denna dag god användning för den svenska fana vi fick av Stiftelsen Sveriges Nationaldag för några år sedan.

Flykten över Öresund 1943

En utställning och minnesresa om
svenska flottans insatser för att rädda
danska judiska flyktingar över Öresund hösten 1943.

Ett samarbete mellan
Sjöhistoriska museet och Föreningen M 20

Föreningen M 20 genomförde i samarbete med Sjöhistoriska museet en mycket uppskattad och uppmärksamman minnesresa och utställning om svenska flottans insatser för att rädda tusentals danska judar över Öresund hösten 1943. På M 20 tjänstgjorde Kapten Lilienström och hans besättning i

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖRENINGEN M 20 VERKSAMHETSÅRET 2023

princip dygnet runt 1943 för att skydda svenska farvatten samt rädda flyktingar under de stormiga höstmånaderna. Vi ville uppmärksamma dessa insatser genom en resa runt svenska kusten till Öresund och vidare till Göteborg under augusti månad 2023. Ombord på M 20 medförde vi en mobil utställning som belyser den historiska bakgrunden och berättelser om olika människoöden. Vi har även kartlagt alla besättningsmän på M 20 och Flottans samtliga fartyg i Öresund under 1943. Under resan besökte M 20 femton hamnar: Nynäshamn, Arkö, Västervik, Byxelkrok, Kalmar, Karlskrona, Simrishamn, Falsterbo, Helsingborg, Viken, Gilleleje (Danmark), Halmstad, Varberg, Vinga och Göteborg. Vi visade vår mobila utställning ombord samt på Marinmuseum i Karlskrona, Dunkers Kulturhus i Helsingborg samt Sjöfartsmuseet Akvariet i Göteborg. Minnesresan avslutades med en stämmingsfylld minneskväll på Sjöhistoriska museet den 3 oktober. Kvällen anordnades av Föreningen M 20, Sjöhistoriska museet och Judiska församlingen i Stockholm. Under minnesresan besökte fartyget 35 hamnar och hade 250 betalande passagerare till sjöss samt 3 500 besökare vid kaj. M 20 fortsätter att leva upp till epitet ”Sveriges mest mobila museum”.

Fartyget M 20 anlände till Göteborg i slutet av augusti och fartyget har nyttjats flitigt på västkusten. Resor med olika kamratföreningar har genomförts till Skredsvik, Öckerö, Styrso och Hönö. Reservofficerarna i Göteborg (SFRO-G) hyrde M 20 för sin traditionsenliga navigeringsövning 29 sep till 1 oktober. Fartyget har visats för allmänheten under flera helger vid Maritiman i Göteborg under rubriken ”Öppet Skepp”. Fartyget kommer ligga kvar vid Maritiman under vintern och planerar resa åter till Stockholm genom Göta kanal nästa sommar.

FÖRENINGSVVERKSAMHET

Föreningen har under året haft en fortsatt positiv medlemsutveckling. Antal nya medlemmar under året var 45 stycken. Antalet var vid årets slut var 350 stycken vilket är ökning med 130 styck eller 60% sedan 2019. Antal medlemmar i Facebookgruppen Minsveparen M 20 ca 1 800 styck vilket är en ökning med ca 1 500 stycken sedan 2019. Orsaken till den starka positiva utvecklingen kan tillskrivas att Föreningen fortsätter att vara mycket aktiv samt syns och hörs i olika sammanhang.

Årsmötet i Föreningen M 20 genomfördes den 28 mars på Drottning Victorias Örlogshem i Stockholm. Gästtalare var Johan Wahren från FMV som talade om ”Det moderna undervattenskriget”. Ett drygt 30-tal medlemmar deltog. Vid årsmötet utsågs föreningens förtroendevalda och fastställdes de reviderade stadgarna med bland annat moderniserad ändamålsparagraf. Föreningens höstmöte hölls den 20 oktober ombord på S/S Marieholm i Göteborg. Medlemmarna beslöt att hålla medlemsavgiften oförändrad även för 2024. Ett tjugotal medlemmar deltog. Föredragshållare var ordförande Anders Torelm som talade om ”Flykten över Öresund 1943”.

M 20 I MEDIA

Under 2022 har Föreningen fortsatt med sin satsning på att sprida information om fartyget M 20 och Föreningen M 20:s verksamhet i media. Vi har bland annat skickat ut pressrelease om våra resor och aktiviteter. Resultatet har blivit ett femtal tidningsartiklar. Framförallt blev vår minnesresa och utställning ”Flykten över Öresund 1943” mycket uppmärksammas, bland annat med inslag i Sveriges

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖRENINGEN M 20 VERKSAMHETSÅRET 2023

Radio P4 och flera lokaltidningar. Föreningens ordförande Anders Torelm författade tillsammans med Ida Hughes Tidlund från Sjöhistoriska museet en historiks artikel ”Den bortglömda flykten över Öresund 1943”. Artikeln publicerades i Tidskrift i Sjöväsendet, TiS nr4/2023. TiS utges av Kungl. Örlogsmannasällskapet, Sveriges Marina Akademi.

EKONOMI

Föreningen är tacksam för fortsatt stort stöd från både fonder, stiftelser och privatpersoner. Glädjande nog har bidrag och donationer kommit från flera håll. För andra året i rad har vi blivit tilldelad ett bidrag för kulturarvsarbete av Riksantikvarieämbetet. Bidraget på 55 000 kr avser vårt projekt ”Öka delaktigheten och tillgången till det marina kulturarvet och kulturlivsarbetet”. Från Konung Gustav VI Adolfs fond för svensk kultur har vi erhållit 60 000 kr för förbättrad förtöjningsutrustning, Från den nya Stiftelsen Marint Kulturarv, SMK, tilldelade förening 50 000 kronor för en förstudie inför den kommande stora reparationen av akterskeppet 2025/26.

Föreningens ekonomi är fortsatt stark även om resultatet visade ett smärre underskott om 19tkr. Minusresultatet beror på oväntade kostnader i samband med dockningen i maj. Den operativa verksamheten visade ett nollresultat och de investeringar och inköp som genomförts har finansierats genom externa bidrag och donationer. Föreningen hade vid årsskiftet tillgångar på 1000 tkr, varav 572 tkr i eget kapital. Vi har en stabil grund för verksamheten. Men att hålla M20 i gott sjögående skick är en krävande uppgift som förutom hängivet arbete från medlemmarna kräver stora pengar till underhåll och reparationer. Vi fortsätter därför med vår insamling till M 20. Syftet med insamlingen är att kunna underhålla och reparera M 20 så att hon kan bevaras som sjögående museifartyg. Donationer och bidrag mottages tacksamt.

Vi är stolta och glada över ett framgångsrikt 2023 och ser fram emot fina sjöresor, gott kamratskap och många besökare under 2024!

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för minsveparen M 21

Verksamhetsåret 2023

Ett verksamhetsår som inleddes med att reparera skadorna från EDIP 2022 för att sen efter det torrsätta M 21 i östra dockan på Beckholmen och idka underhåll under vattenlinjen, måla, ny zink och översyn av samtliga genomföringar. Obs! tre M-båtar dockade samtidigt, i ordning M 21, M 20 och M 22

Övriga jobb 2023

- Ny Magnetron till radar
- Renoverat grävatten- och svartvattenpumppar
- Uppgraderat nav.datorn som kraschat

Planerade uppgifter 2024 bl.a.

- Skrovreparationer akter
- Renovering av värmepumpar på HM

En historisk bild! Tre M-båtar, M 21, M 20 och M 22, i östra dockan på Beckholmen

Gångtid och verksamhet blev även 2023 begränsat och i mindre omfattning än vad som är önskvärt men trots allt genomfördes några körningar även detta år.

- Gålö- Stockholm för torrsättning
- EDIP
- I samband med EDIP tur till Stabbo för skeppsafton med besättningen
- I mitten av november några dagar på Stabbo för fiske och samkväm
- Mellandagarna traditionella julturen, denna gång till ett vintervackert Bullerö

M 21 med besättning checkar ut för 2023 och ser fram emot 2024.

FF ZA / M21

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för M 22

Verksamhetsåret 2023

VÄGEN MOT FARTCERTIFIKAT

M 22 har under året jobbat vidare med att få fartyget certifierat. Inflaggningsmöte skedde i maj där vi tillsammans med Transportstyrelsen gick igenom fartygsmanualen och dokumentation av regelverken som fartyget har valt att följa. Transportstyrelsen lade till några extra oväntade punkter som vi under året jobbat på att uppfylla. Arbetet har bestått i att upprätta och uppdatera den dokumentation som Transportstyrelsen kräver, samt åtgärda brister på fartyget. Vid skrovbesiktningen uppdagades ett antal brister som måste åtgärdas innan full certifiering är möjlig. Mycket åtgärdades under året, och målet är att vi har certifikat för fartområde E under 2024. Transportstyrelsen beviljade i mars omklassning av fartyget från fritidsfartyg till traditionsfartyg.

UNDERHÅLL OCH UPPDATERINGAR

I maj dockade M 22 in i torrdocka tillsammans med M 20 och M 21. Skrovet fick sig en redig uppfräschning. Rostiga skruvar åtgärdades, gamla träpluggar byttes mot nya och skrovet målades i Flottans Grå, samma som M 20. Efter indockningen byttes delar av skarndäck och däckskivorna vid stäven. Även stålspanten i förpiken förstärktes. Ny logg och ekolod installerades.

NY UTRUSTNING

Under 2023 har fartyget fått sig en rejäl uppdatering när det gäller utrustning. Livflottar, SOLAS-flytvästar för passagerarna och nya livbojar har köpts in. Vi installerade även ECDIS, nya skeppsdatorer, ORA-system. Ett radarkort för integration av radarbilden i ECDIS väntar på installation. Ett flertal nya instrument på bryggan har satts upp. En ny AIS av modellen SAAB R4 har införskaffats och väntar på installation.

RESOR OCH VISNINGAR

Eftersom fartyget ännu inte har fartcertifikat har antalet resor varit begränsade, och endast med besättning. Ett antal resor till och från varv i centrala Stockholm gjordes, både från Yxlan och från Gålö. Strax innan midsommar angjorde M 22 Gålö, och fick snällt låna kajplats. M 22 stannar på Gålö fram till april 2024 då det bär av mot Museipiren vid Vasamuseet och sen eventuellt Yxlan igen. Vi hoppas att 2024 ska bjuda på många fler resor. Under EDIP höll M 22 öppet skepp och alla besökare fick rundvisning av fartyget, inklusive mässen och maskin. Årets sista tur gick i slutet av november som blev en tur i mörker och minusgrader.

Veteranflottiljen Föreningen Svenska Stridsbåtar Verksamhetsåret 2023

VERKSAMHETSBERÄTTELSE STRIDBÅT 127 OCH FRB RESCUE ROSLAGEN.

Våra populära dagsturer fortsatte vi med även i år. Både Ängsö Nationalpark och Siarö Fortet har varit stor efterfrågan på men populärast är fortfarande de guidade turerna till spärrbataljon Söderarm med Björn Petterson som guide. Vi deltog även traditionsenligt på Veteranflottiljens EDIP där vi i år även fick med vår FRB*. Efter mycket arbete så blev FRB:en körklar under sommaren och under hösten har mycket testkörningar ägt rum för att vi i vinter ska fixa till lite småsaker samt montera all elektronik i den. Utöver vår museala verksamhet har Sjövärnsskåren hyrt båten för att stötta samhället, räddningsinsatser och även använt båten på flera övningar under hösten. Vi har även under året tecknat ett Ram-avtal med Försvarmakten om uthyrning av båten till dit.

*Fast Rescue Boat

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för Strb 90E, 102 Specter

Verksamhetsåret 2023

Säsongen inleddes i slutet av mars månad och avslutades i början av december, och innehöll som tidigare år ett antal passagerarturer och andra uppdrag, företrädesvis i södra skärgården.

EDIP 9 september ägnades åt att från Norra hamnen i rote med Strb 127 flitigt höghastighetsnavigera mellan Hårsfjärdens öar utanför Gålöbasen, iakttagande avstånd från de större fartygens svall.

I november hämtades i mellersta skärgården på uppdrag av T26 en tross av påtagliga dimensioner.

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för HMS Hugins Vänner

Verksamhetsåret 2023

HMS Hugins Vänner har sedan bildandet 2016 haft som målsättning att bevara och förbättra Patrullbåten P151 Hugin till en status som visar örlogsmässighet, samt återskapa en bra teknisk status på fartyget då hon legat still som ett museifartyg sedan början av 2000-talet.

Vi jobbar oss så sakteliga framåt mot våra mål, speciellt under våra arbetsdagar som normalt är en lördag i varje månad.

Maritiman genomförde säsongen 2023 med normal verksamhet, men hade ett tapp av besökare på grund av att u-båten Nordkaparen var stängd för sanering.

LITE KORT OM VAD SOM HÄNT I VÅRA OLIKA ARBETSGRUPPER UNDER ÅRET!

INTENDENTUR:

Byssan har sett till så kaffe med tilltugg har på ett föredömligt sätt serverats till medlemmarna under arbetsdagar.

DÄCK/SKROV:

Målning av fartyget fortgår ständigt och under året har det fokuserats på pjäsen.

MASKIN:

Har framgångsrikt under kunniga kunskapares ledning kommit framåt mot en inte för avlägsen motorstart.

Våra problem med regulatorn på styrbord generator som ger 600V mot 440V som det skall vara fixade nu och dessa håller på att justeras/synkas in.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE HMS HUGINS VÄNNER VERKSAMHETSÅRET 2023

TELE / RADIO / STRIDLEDNING:

Med hjälp av kunnig radiopersonal så har Hugins radiostation så sakteliga börjat bli aktiv, kortvågen har aktiverats så vi hör Gålögnistarna men vi kan inte motsända på grund av fel certifikat för behövd signalstyrka på sändarna.

EKONOMI:

Vi har i slutet av 2023 ett 90-tal medlemmar och ekonomin ser stabil ut för verksamheten 2024. En hel del sponsorer ställer upp och hjälper oss, både företag och privatpersoner.

Detta tackar vi så mycket för!

VISNING/GUIDNING:

Med tanke på föreningens arbete med fartygets återställande så har Hugin bara varit visningsbar på däck. Vi har under året haft ett antal organiserade publika visningsdagar, samt Maritiman ett antal slutna visningar.

Glädjande är att Hugins original skeppsklocka har kommit tillrätta, efter att ha varit försvunnen.

SUMMERING:

Det har varit ett bra verksamhetsår 2022-2023. Många medlemmar har lagt ned mycket tid på att driva föreningen och fartyget framåt enligt våra mål/riktlinjer som fastställdes då föreningen bildades. Arbetsdagarna är väl besökta, och mycket av allas erfarenheter har gett resultat i att Hugin inte längre är bara ett flytande museum. Mycket arbete kvarstår dock, men förhoppningarna om ett levande fartyg ökar hela tiden.

Styrelsen vill härmed tacka samtliga medlemmar, sponsorer och gäster för all hjälp under det gångna året, TACK!

Styrelsen HMS Hugins Vänner

P151 Hugin från ovan.

Veteranflottiljen Verksamhetsberättelse för M/Y Triton Verksamhetsåret 2023

På det stora hela både ett väldigt bra Triton-år, och ett dåligt. Den 28 juni avled delägaren Svante och den 13 september avled delägaren, tillika kassören Ulf. Båda har genom åren med entusiasm och ett fantastiskt driv gjort stordåd för Triton. Vi saknar er! I övrigt ett bra Triton-år med flertalet underbara körningar.

Under våren pysslade i vanlig ordning bland annat Ove, Jerry, Svante, Gunnar och CG om Triton. Det slipades, lackades, monterades, drogs el och fixades med motor och drev.

Tanken var att Triton skulle sjösättas redan i slutet av maj, men lågvatten gjorde att man fick skjuta detta på framtiden.

Så äntligen, den 1 juli sjösattes Triton på Gålöbasen i Norra hamnen. Två dagar senare startades motorn för första gången under året och den 6 juli genomfördes provtur till Södra hamnen. Temperatur, tryck och laddning visade fina värden. Bra jobbat Ove och Jerry!

Den 8 juli körde CG med gäster till södra Ornö för att titta på Poker Run på förmiddagen och under eftermiddagen körning ner mot Muskö, med stopp för glass vid Muskö Sjöökrog. Sträcka under dagen blev 40 Nm.

Den 31 juli var det dags för ombasering från Gålö med losskastning efter lunch och gång till Saltsjöbaden. Bunkring vid framkomst. Sträcka 25 Nm.

Den 2 augusti körde CG från Saltsjöbaden, via Baggenstaket och Skurusundet till Vasapiren inne i Stockholm. Förtöjning utanpå Jägaren kl. 1500. CG sov ombord Jägaren. Sträcka 17 Nm.

Den 4 augusti var det losskastning i lätt duggregn från Jägaren kl. 0830. Fin färd genom Stockholms skärgård till Isättraviken öster om Åkerberga. Sträcka 18 Nm.

Dagen efter, den 5 augusti satte Triton kurs mot Stora Ekholmen för MYS-möte (Motor Yacht Society, träbåtar) för att sedan åka tillbaka till Isättraviken. Under färden tappade Triton flaggan. Sträcka 12 Nm.

Söndagen den 6 augusti blev det återfärd från Isättraviken till Saltsjöbaden. Sträcka 35 Nm.

Måndagen den 7 augusti blev det en tur över dagen. Kastar loss från Saltsjöbaden kl. 0830 och kl. 1630 åter förtöjt Saltsjöbaden. Sträcka 20 Nm.

Veteranflottiljen Verksamhetsberättelse för M/Y Triton Verksamhetsåret 2023

Måndagen den 4 september tankades först Triton, därefter kvällskörning på Baggensfjärden för att njuta av solnedgången. Sträcka 3 Nm.

Återbasering från Saltsjöbaden till Gålöbasen skedde den 5 september via Dalarö kanal. Sträcka 22 Nm.

Sedan var det dags för En Dag I Paradiset den 9 september. Första losskastning kl. 0920 från Södra hamnen och körde under dagen totalt fem vändor med gäster ombord. Sträcka cirka 30 Nm.

Dagen efter, dvs den 10 september en morgontur till Märsgarn.

Den 16 september körning med mtb NS-kurs 1973 för att möta upp T26 som också var ute på körning denna dag. Fin tur. Sträcka 4 Nm.

Den 24 september blev det en tur från Gålöbasen till Nynäshamn för att bogsera en motorbåt tillbaka till Gålöbasen. Förtöjning kl. 2000. Sträcka 30 Nm.

Den 7 oktober var säsongen i havet över och upptagning skedde. Nu står Triton tryggt, torrt och säkert i sitt garage på Gålöbasen. Total sträcka 2023 blev cirka 260 Nm.

Veteranflottiljen

Verksamhetsberättelse för Torpedbåtsgnistarna

Verksamhetsåret 2023

Under 2023 har besökarantalet ökat igen efter svackan under pandemiåren och vi har haft många besökare främst i samband med besök till Veteranflottiljen och körningar med fartygen och framför allt, i samband med EDIP.

Besöken har givit flera intressanta kontakter och spännande diskussioner med besökare som tidigare tjänstgjort som "gnistar" eller på annat sätt kommit i kontakt med den sambandsmateriel som vi visar. Det har också resulterat i flera nya medlemmar liksom donationer av intressant utrustning till vårt museum. Besöken har också givit flera positiva kontakter med besättningarna på de olika fartygen i samband med besöken.

Även under det här året har vi arbetat en hel del ombord på fartygen, framför allt på Jägaren. Där pågår arbete med att återställa radiohytten till ett skick som är mer likt hur det såg ut från början. I slutet av fartygets operativa tid inom Marinen hade det mesta av den tidigare sambandsutrustningen i radiohytten bytts ut mot modernare, digital, radioutrustning. Den togs dessvärre bort när fartyget avrustades inför överlämningen 2016. Kvar blev ett gapande tomt utrymme som inte gjorde någon glad. Nu har vi lyckats baxa dit två välfyllda radiostativer och arbetet pågår med att koppla in allt och driftsätta det. Sen återstår kontrollmätning av alla antennerna och vid behov byta ut kablarna till dem. Så under det kommande året kanske vi kan provköra och försöka få samband med andra amatörradiostationer i världen. Vi har även gjort en del arbeten på bryggan med nav- och sambandssystemen.

Vi har även gjort en del arbeten på Ystad och har också påbörjat ett samarbete med M22 när det gäller sambandsutrustning. På T46 pågår arbete med att återställa radioutrustningen så det ska se snyggt ut.

I museet har vi byggt upp en ny avdelning med nödsändare som funnits på lite större fartyg. Enligt uppgifterna vi har, ska en av sändarna ha funnits på en isbrytare som bemannats av militär personal.

Vidare har vi renoverat och driftsatt en fjärrskrivare ("telexmaskin") som vi har kopplat till en av mottagarna i vår radiohytt, som är en fungerande kopia av Spicas radiohytt. Med fjärrskrivaren tar vi bland annat emot väderprognoser från den tyska vädertjänsten som sänds via radio på kortvåg. Det är intressant att se att så gammal teknik fortfarande fungerar, och att den fortfarande används.

Vi har påbörjat en genomgång av den lite äldre radiomaterielen som finns i museet eftersom den här typen av utrustningar blir sämre av att bara stå uppställda utan att användas. Vi har börjat med några mottagare av typen BRT 400 som finns bl.a på T46 men typen var vanlig på de flesta fartygen som hade en kortvågssändare ombord liksom i kustradiostationerna. En sådan översyn är ofta ett grannlaga arbete som kan ta lång tid. I arbetet ingår bl.a kontroll

VERKSAMHETSBERÄTTELSE TORPEDBÅTSGNISTARNA VERKSAMHETSÅRET 2023

och provmätning av alla radiorören och byte av de som åldrats och blivit dåliga, byte av i stort sett alla kondensatorer och andra komponenter som också åldrats. Därefter trimning och justering av apparaten när allt fungerar. Sen återstår bara en allmän rengöring av apparaten. Efter det arbetet är apparaterna ofta nästan i nyskick igen!

Det kommande året har vi också planerat in arbeten på Spica där vi ska se över kortvågsstationerna, antennavstämning och antenner. Vi ska också installera en AIS-transponder så att det blir möjligt att se även Spicas position "på nätet" på samma sätt som för de övriga lite större fartygen i flottillen.

Vi har under året haft ett mycket gott, värdefullt och givande samarbete med Veteranflottillen och de övriga föreningarna och fartygen på Gålöbasen.

Under året har vi genomfört ett årsmöte och två protokollförda styrelsemöten. Utöver det har styrelsen haft täta kontakter bl.a i samband med våra arbetstillfällen där fortsatt arbete successivt har planerats.

Vi har tacksamt noterat en ökning av medlemsantalet med fyra nya medlemmar under året.

Tack till er alla som på något sätt bidragit till vår verksamhet under det gångna året och välkomna på ett besök och en fika i museet när vi har öppet!

Christer Jonson, ordförande "Gnistarna"

Veteranflottiljen
Box 16401
103 27 STOCKHOLM

Bli medlem. Gå in på Veteranflottiljens hemsida
<https://www.veteranflottiljen.se/Medlemsinfo.html>